

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 12 0 У 004778 15 Увп
Бањалука, 27.4.2017. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Смиљане Мрше, предсједника вијећа, Страхиње Ђурковића и Едине Чупељић, чланова вијећа, уз учешће Сање Орашчанин, као записничара, у управном спору по тужби Р.Ј. из Б., кога заступа М.М., адвокат из Б., ... (у даљем тексту: тужилац), против акта број 06.05/П-450-494/12 од 21.8.2014. године, туженог Министарства ... РС, у предмету плаћања пореских обавеза, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бијељини број 12 0 У 004778 14 У од 12.11.2014. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 27.4.2017. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Тужилац се одбија са захтјевом за накнаду трошкова управног спора.

Образложење

Побијаном пресудом одбијена је тужба против оспореног акта којим је дјелимично поништено рјешење Пореске управе, Подручни центар З. број 06/1.06/0702-457/2.1-395-1/09 од 13.12.2010. године и то у дијелу којим је наложено плаћање новчане казне у износу од 11.135,00 КМ и затезне камате у износу од 14.791,47 КМ, док је у осталом дијелу првостепено рјешење остало неизмијењено.

Одбијање тужбе је образложено прихватањем разлога из оспореног акта да је тужилац повезано лице и да одговара за обавезе предузећа д.о.о. Ј. чији је он власник, јер је одредбом члана 14. став 1. тачка 2. Закона о Пореској управи - Пречишћени текст („Сл. гласник РС“, број 112/07, 22/08 и 34/09, у даљем тексту: ЗПУ) прописано да се повезаним лицима, између осталих, сматрају лица која контролишу пореског обвезника, а контрола значи власништво од најмање 50% од вриједности имовине или најмање 50% од гласова акционара правног лица – пореског дужника, а одредбом члана 55. тог Закона регулисана је одговорност повезаних лица за обавезе пореског дужника кога контролишу повезана лица у смислу члана 14. тог закона; да је без утицаја приговор тужиоца да су обавезе тог предузећа настале прије него што је тужилац постао власник тог предузећа, будући да је одредбом члана 54. ЗПУ прописана одговорност правног сљедника за обавезе реорганизованог правног лица, па је тужилац куповином ОДП Ј. преузео сва права и обавезе тог предузећа; да је одговорност тужиоца за обавезе предузећа, чији је постао власник по основу куповине државног капитала, уређена пореским законима, а облик организовања предузећа који се дефинише приликом

регистрације, односи се на правни промет и пословање предузећа; да нису основани приговори застаре о чему је тужени дао ваљане разлоге, као и приговор да тужилац није учествовао у том поступку, будући да се ради о поступку принудне наплате, који поступак се проводи на основу правноснажног рјешења о утврђеном пореском дугу, па да није било потребно проводити доказ саслушања тужиоца.

Благовремено поднесеним захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужилац оспорава њену законитост због повреде Закона о предузећима, Закона о привредним друштвима, Закона о пореској управи, те прописа о поступку из Закона о управним споровима, Закона о општем управном поступку и Закона о парничном поступку. Истиче да тужилац, као оснивач друштва са ограниченом одговорношћу, не одговара за обавезе друштва с ограниченом одговорношћу; да се неко лице не може прогласити за „солидарног дужника“, а да није позван као странка, а тужиоцу припада својство странке у смислу члана 38. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“ број 13/02, 87/07 и 50/10, у даљем тексту: ЗОУП); да тужиоцу није дата могућност да се изјасни на ове наводе, као и на застарјелост потраживања; да управни органи и нижестепени суд нису одговорили на приговор - која повезана лица одговарају за обавезу правног лица, да ли она лица која су то била у вријеме када је дуг настао или лица која су то била у вријеме када је рјешење о дугу правног лица постало извршно; да је предузеће д.о.о. Ј. било државно када су настале обавезе и да је касније приватизовано; да порески обвезник није тужилац, већ д.о.о. Ј., а првостепеним рјешењем је наложено тужиоцу „као солидарном дужнику“ да плати обавезе предузећа – пореског дужника у износу од 854.065,26 КМ, те да не може неко бити „солидарни дужник“, а да му се не пружи могућност да учествује у поступку као странка, нити се поступак може водити против једног лица (правног лица), а обавеза наплаћивати од физичког лица које није учествовало у поступку; да првостепени орган погрешно примјењује одредбе члана 14. и 55. ЗПУ, јер власник друштва са ограниченом одговорношћу не одговара за обавезе друштва, а што је садржано у одредби члана 327. став 1. Закона о предузећима („Сл. гласник РС“ број 24/98, 62/02, 38/03, 97/04 и 34/06, у даљем тексту: ЗП), а појам друштва са ограниченом одговорношћу дефинисан је у одредби члана 99. став 3. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“ број 127/08, 58/09, 100/11 и 67/13, у даљем тексту: ЗПД), којом је прописано да члан друштва са ограниченом одговорношћу не одговара за обавезе друштва, осим износа неунесеног улога имовине друштва; да су ЗП и ЗПД *lex specialis* када је у питању појам друштва са ограниченом одговорношћу и одговорност чланова друштва за обавезе друштва; да порески орган изједначава све облике организовања привредних друштава што је „бесмислено“, јер облик организовања друштва одређује одговорност чланова друштва за обавезе друштва, а одговорност чланова друштва према трећим лицима утврђује суд у складу са одредбом члана 15. став 3. ЗПД у којој је изричито наведено да одговорност чланова друштва са ограниченом одговорношћу према трећим лицима, за обавезе друштва, утврђује суд, при чему узима у обзир све околности у вези са злоупотребом, а нарочито да се општи принципи ограничене одговорности не примјењују на случајеве из става 1. овог члана; да нижестепени суд није правилно оцијенио приговор застаре. Предлаже да се захтјев уважи, побијана пресуда преиначи и тужиоцу досуде трошкове поступка у износу од 2.000,00 КМ или пак да се побијана пресуда укине и предмет врати на поновно одлучивање.

Тужени у одговору на захтјев истиче да је побијана пресуда правилна и законита. Наводи да д.о.о. Ј. није платио утврђене обавезе, па је тужени обавезао тужиоца, као повезано лице у смислу члана 14. и 55. ЗПУ, да плати наведене обавезе, с обзиром да је тужилац оснивач и власник пореског обвезника; да је одредбом члана 3. став 2. ЗПУ прописан примат одредби овог закона у односу на друге законе, па се тако не примјењују одредбе члана 327. став 1. ЗП, као и Статута на које указује тужилац. Предлаже да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, одговор на захтјев, те остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе члана 39. Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Из података списка произилази да је рјешењем ПУ, ПЦ З. број 06/0702/456/1-295/03 од 31.10.2003. године наложено пореском дужнику ОДП Ј. из В. плаћање утврђених пореских обавеза и то на име главног дуга износ од 240.159,99 КМ и камата у износу од 74.433,18 КМ или укупно износ од 314.593,17 КМ; да је рјешењем ПЦ Зворник број 06/1.06/0702-457/2.1-395-1/09 од 13.12.2010. године наложено тужиоцу да плати обавезе пореског обвезника – дужника д.о.о. Ј. у износу од 316.730,08 КМ на име главног дуга, камата у износу од 74.433,18 КМ и затезних камата у износу од 462.901,90 КМ или укупно износ од 854.065,26 КМ. Оспореним актом је дјелимично уважена жалба и поништено рјешење у дијелу којим је наложено плаћање новчане казне у износу од 11.135,00 КМ и затезне камате у износу од 14.791,74 КМ док је у осталом дијелу првостепено рјешење остало неизмијењено. Побијаном пресудом је одбијена тужба као неоснована.

Није спорно да је одредбом члана 14. став 1. тачка 2. ЗПУ прописано да се, између осталог, повезаним лицем сматра лице које контролише обвезника, лице које контролише обвезник или лице које под заједничком контролом са обвезником, док је ставом 3. овог члана дефинисано да контрола значи власништво директно или путем једног или више правних лица од најмање 50% од вриједности имовине или најмање 50% гласова акционара правног лица које је у питању. Приликом контроле сматра се да лице посједује све акције које директно или индиректно посједују чланови његове породице.

Такође одредбом члана 55. тог закона је регулисано да лице, које је у односу на друго лице повезано у смислу члана 14. тог закона, одговара за обавезе тог лица.

У управном поступку утврђено је да је тужилац оснивач и власник д.о.о. Ј. и да се сходно одредби члана 55. у вези члана 14. став 3. и став 1. тачка 2. ЗПУ налази у својству повезаног лица, па будући да тужилац има контролу над радом и управљањем пореског обвезника д.о.о. Ј. то је неоснован приговор из захтјева да он не спада у повезана лица, па слиједом тога да није одговоран за обавезе које су утврђене пореском обвезнику д.о.о. Ј..

Једнако тако позивање тужиоца на одредбе члана 327. став 1. ЗП и на Статут д.о.о. Ј. није основано, јер је у погледу пореских питања ЗПУ *lex specialis* у односу на друге законе, па тако и на Закон о предузећима и на Закон о привредним друштвима, јер је одредбом члана 3. став 2. ЗПУ регулисано да ће, у мјери у којој су дефиниције или одредбе овог закона у сукобу са другим законима РС, дефиниције или одредбе из овог

закона, имати приоритет над другим дефиницијама или одредбама у стварима које се тичу пореских питања, осим ако није другачије прописано овим законом. Како је ЗПУ прописана одговорност повезаног лица за пореске обавезе другог лица у смислу члана 55. тог закона, онда је неосновано позивање тужиоца на одредбе ЗП, ЗПД и Статут д.о.о. Ј.

Исто тако су правилно побијаном пресудом одбијени приговори застарјелости пореске обавезе о чему су тужени органи и нижестепени суд дали довољне и увјерљиве разлоге које као такве прихвата и овај суд.

Овај (Врховни) суд додаје да је пореска обавеза утврђена рјешењем од 31.10.2003. године за порески период од 2.4.2002. до 30.6.2003. године, што значи да је обавеза утврђена у року од 5 година од дана доспијећа пореза сходно одредби члана 93. став 1. тачка 1. ЗПУ, па тако утврђена обавеза се може наплатити, уз примјењивање мјера принудне наплате или судским путем, ако су мјере принудне наплате започете у року од 10 година од дана утврђене обавезе.

Како је рјешење о принудној наплати донијето 13.12.2010. године, то није протекао законски рок од 10 година из одредбе члана 94. став 1. тачка 1. ЗПУ за принудну наплату пореских обавеза.

Правилно је обрачунат и износ затезне камате јер је одредбом члана 86. ЗПУ прописано када обавеза није измирена у року, обвезник је обавезан платити камату по стопи и обрачунати на начин утврђен чланом 89. овог закона за период од дана доспијећа до дана измирења, а одредбом члана 89. став 1. тог закона је регулисано да на износ обавезе која није плаћена у законом прописаном року плаћа се камата по стопи од 0,06% дневно.

Код таквог стања ствари овај суд налази да у побијаној пресуди није остварен ниједан разлог њене незаконитости из одредбе члана 35. став 2. ЗУС, па се отуда захтјев тужиоца, на основу одредбе члана 40. став 1. тог закона, одбија као неоснован.

Будући да је захтјев тужиоца одбијен као неоснован, то му сходно одредби члана 6. Закона о измјенама и допунама Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“, број 63/11) по начелу *argumentum a contrario*, не припадају трошкови управног спора, због чега је његов захтјев за накнаду трошкова састава захтјева по адвокату, одбијен као неоснован.

Записничар
Сања Орашчанин

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић